

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” și recursul Societății cu Răspundere Limitată „Fitni”,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Fucidji Constantin, Dobrioglo Gheorghe, Arnaut Vasili, Racovcen Gheirghe, Vornicoglo Iacov, Sapunji Dmitri și Boiceva Maria împotriva ÎS „Cadastru”, terț SRL „FITNI” privind anularea înscrisului efectuat în registrul bunurilor imobile cu privire la dreptul de proprietate SRL „Ghelir-Agro” asupra bunurilor imobile,

împotriva deciziei din 05 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat

(*Dosarul nr. 3ra-174/24*)
NR. PIGD 2-17003097-01-3ra-20022024)

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) Cod administrativ.
Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Au examinat anterior cauza judecătorească: Instanța de fond: M. Hanganu,
Instanța de apel : A. Mironov, D. Fujenco, Șt. Starciuc

26 februarie 2025
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de IP „Agenția Servicii Publice” și recursului SRL „Fitni”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 26 iunie 2017, Fucidji Constantin, Dobrioglo Gheorghe, Arnaut Vasili, Racovcen Gheirghe, Vornicoglo Iacov, Sapunji Dmitri și Boiceva Maria au depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Cadastru”, terț SRL „FITNI” privind anularea înscrisului efectuat în registrul bunurilor imobile la 22 noiembrie 2011 cu privire la dreptul de proprietate al SRL „Ghelir-Agro” asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXX, XXXXX, XXXXX.

2. În motivarea acțiunii a invocat că la 22 decembrie 2011, la OTC Comrat a fost făcută înregistrarea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile (construcțiilor) înregistrate cu nr. cadastrale XXXXX, XXXXX, XXXXX, amplasate pe terenul înregistrat după S.R.L. „Ghelir-Agro” cu nr. cadastral XXXXX.

3. Temei de drept pentru înregistrarea dreptului asupra bunurilor nominalizate au servit hotărârile nr. 2-25 ”Np”/2001 din 25 septembrie 2001 și din 18 august 2011 a Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, prin care s-a constatat posesia, folosința, și gestionarea bunurilor imobile, cu drept de proprietate, nu după S.R.L. 2Ghelir-Agro” dar după colhozul „Maiac”.

4. Respectiv, obiectele în cauză a bunurilor imobile înregistrate cu nr. cadastrale XXXXX, XXXXX, XXXXX, au fost recunoscute, prin hotărârile judiciare nominalizate, ca fiind aparținute, cu drept de proprietate, colhozului „Maiac”.

5. În legătură cu privatizarea bunurilor colhozului „Maiac”, obiectele enumerate ale bunurilor imobile au fost transmise, cu drept de proprietate, membrilor colhozului ”Maiac” ca cote-părți, ceea ce se confirmă prin deciziile comisie de privatizare a colhozului „Maiac” și actele de predare-primire întocmite întru executarea acestor decizii.

6. Astfel, în prezent, bunurile imobile înregistrate cu nr. cadastrale XXXXX, XXXXX, XXXXX sunt bunuri comune în cote ce aparțin unui grup de cetățeni, inclusiv și reclamantilor, cu drept de proprietate.

7. Prin urmare, sunt ilegale acțiunile privind înregistrarea, după SRL „Ghelir-Agro”, a dreptului de proprietate asupra bunului imobil în cauză, atunci când acest bun, în realitate aparține altor proprietari. Efectele acestor acțiuni sunt pasibile anulării.

8. Prin încheierea protocolară din 13 octombrie 2017, s-a admis succesiunea în drepturi a intimatului ÎS „Cadastru” cu „Agenția Servicii Publice”.

9. Prin hotărârea din 22 noiembrie 2022 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de Fucidji Constantin, Dobrioglo Gheorghe, Arnaut Vasili, Racovcen Gheirghe, Vornicoglo Iacov, Sapunji Dmitri și Boiceva Mariei împotriva ÎS „Cadastru”, terț SRL „FITNI” privind anularea înscrisului efectuat în registrul bunurilor imobile din 22.12.2011 cu privire la dreptul de proprietate al SRL „Ghelir-Agro” asupra bunurilor imobile înregistrate cu nr. cadastrale XXXXX, XXXXX, XXXXX a fost respinsă ca neîntemeiată. (f. d. 149, 152-158, vol. 2)

10. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 23 noiembrie 2023, Fucidji Constantin, Dobrioglo Gheorghe, Arnaut Vasili, Racovcen Gheorghe, Vornicoglo Iacov, Sapunji Dmitri și Boiceva Maria au declarat apel nemotivat, iar la 3 februarie 2023, apel motivat împotriva hotărârii din 22 noiembrie 2022 a Judecătoriei Comrat, sediul Comrat, solicitând casarea hotărârii, cu emiterea unei noi decizii privind admiterea acțiunii, invocând argumentele menționate a întru susținerea acțiunii.

11. Prin decizia din 5 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat, a fost casată integral hotărârea din 22 noiembrie 2022 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, emisă în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de către Fucidji Constantin, Dobrioglo Gheorghe, Arnaut Vasili, Racovcen Gheirghe, Vornicoglo Iacov, Sapunji Dmitri și Boiceva Mariei împotriva ÎS „Cadastru”, terț SRL „FITNI” privind anularea înscrisului efectuat în registrul bunurilor imobile din 22.12.2011 cu privire la dreptul de proprietate al SRL „Ghelir-Agro” asupra bunurilor imobile, și s-a emis o decizie nouă cu prin care cererea de chemare în judecată depusă de Fucidji Constantin, Dobrioglo Gheorghe, Arnaut Vasili, Racovcen Gheirghe, Vornicoglo Iacov, Sapunji Dmitri și Boiceva Mariei împotriva ÎS „Cadastru”, terț SRL „FITNI” privind anularea înscrisului efectuat în registrul bunurilor imobile din 22.12.2011 cu privire la dreptul de proprietate al SRL „Ghelir-Agro” asupra bunurilor imobile înregistrate cu nr. cadastrale XXXXX, XXXXX, XXXXX.

12. În motivarea soluției sale instanța de apel a reținut că, prima instanță nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și anume eronat a stabilit că SRL „Ghelir-Agro” este succesorul în drepturi a colhozului „Maiac”, or, circumstanța respectivă nu este confirmată prin careva probe.

13. Totodată, instanța de apel a reținut că, consideră eronată concluzia instanței de fond precum că în ședința de judecată s-a constatat că până în prezent nu este finalizat procesul de lichidare a colhozului „Maiac” și că după reclamanții nu s-a recunoscut dreptul de proprietate asupra obiectelor

nominalizate, reclamanților lipsindu-le certificatele confirmative a dreptului de proprietate anume asupra cotelor la obiectele în cauză. Aceste obiecte urmând a fi repartizate la restructurarea colhozului „Maiac”, cât și referitor la faptul că actele de predare-primire liderului Fucidji C. a bunurilor, procesul-verbal de distribuire a bunurilor și borderourile de predare a bunurilor nu pot servi temei pentru recunoașterea asupra reclamanților a dreptului de proprietate a bunurilor litigioase.

14. În acest context, instanța de apel a reținut că la caz, instanța de fond neîntemeiat a reținut că aceștia nu pot înregistra dreptul de proprietate asupra obiectelor bunurilor imobile doar de aceea că aceste bunuri au fost, de facto, ridicate de la ei într-un mod ilicit, în exclusivitate datorită acțiunilor registratorului OT Comrat, fiind în cele din urmă înregistrată după S.R.L. „Ghelir-Agro”.

15. Or, în cadrul examinării cauzei, din documentele prezentate instanței s-a confirmat existența drepturilor de proprietate a reclamanților, faptul că aceștia sunt membrii colhozului „Maiac” documentele (actele de predare-primire a bunurilor) ce ar confirma că anume obiectele bunurilor imobile identificate și înregistrate în prezent cu nr. cadastrale, XXXXX, XXXXX au fost predate unui grup de membri a gospodăriei colective din care fac parte reclamanții.

16. La 15 decembrie 2023 și ulterior la 19 februarie 2024, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, a depus recurs împotriva deciziei din 05 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond.

17. În motivarea recursului, a susținut că, decizia instanței de apel este arbitrară și se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor invocate pe parcursul examinării cauzei și interpretarea eronată a legii.

18. Recurenta a susținut că, instanța de apel a pronunțat o hotărâre neîntemeiată, în situația în care ultima a interpretat și aplicat în mod eronat legea.

19. Recurenta a notat că, argumentele instanței de apel precum că, instanța de fond neîntemeiat a reținut că aceștia nu pot înregistra dreptul de proprietate asupra obiectelor bunurilor imobile doar de aceea că aceste bunuri au fost, de facto, ridicate de la ei într-un mod ilicit, în exclusivitate datorită acțiunilor registratorului OT Comrat, fiind în cele din urmă înregistrată după S.R.L. „Ghelir-Agro”, nu pot fi reținute la caz deoarece reprezintă interpretarea eronată a normelor legale și circumstanțelor de fapt.

20. La 23 februarie 2024, SRL „Fitni”, a depus recurs împotriva deciziei din 05 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond.

21. În motivarea recursului, a susținut că, decizia instanței de apel este neîntemeiată fiind emisă cu interpretarea eronată a legii.

22. Totodată recurentul a susținut că instanța a examinat cauza în lipsa reprezentatului SRL „Fitni”, care în prezent este proprietarul bunului imobil în litigiu.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

23. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

24. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

37. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit. c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.

38. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ prevede că:

(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.

MOTIVAREA INSTANȚEI

39. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că decizia motivată a instanței de apel a

fost notificată recurentului, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” și recurentului, SRL „Fitni”, la data de 25 ianuarie 2024, fapt ce se confirmă prin avizele de recepție anexat la dosar (f.d. 37, 44, vol.III).

40. Cererile de recurs au fost depuse la data de 15 decembrie 2023 și recursul motivat la 19 februarie 2024, iar SRL „Fitni” a depus recurs la 23 februarie 2024. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursurile sunt depuse cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

41. Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

42. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul ne devolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

43. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

44. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” și SRL „Fitni”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Comrat și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

45. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursurile depuse de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” și SRL „Fitni”, conțin obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Comrat, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

46. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

47. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

48. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Comrat și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretării și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Comrat, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

49. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

50. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

51. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de

drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

52. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit.h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” și recursul depus SRL „Fitni”.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc